

Mottaker

Sted, dato

Dette brevet sendes på vegne av 4H Telemark, Birdlife Norge, avd Telemark, Porsgrunn og Omegn Turistforening, DNT Telemark, Grenland krets av Norges Speiderforbund, Naturvernforbundet i Telemark, Norges Jeger- og Fiskerforbund (NJFF) Telemark, Skogselskapet Buskerud og Telemark, Syklistenes Landsforening Grenland, Telemark Botaniske Forening og Vestfold og Telemark Orienteringskrets.

Detaljregulering Opplandet hyttefelt – Hjartdal kommune

Forum for natur og friluftsliv Telemark (FNF Telemark) er et nettverk for 11 av de største natur- og friluftslivsorganisasjoner i fylket. FNF Telemark arbeider for å sette friluftslivet og dets behov på dagsorden og øke bevisstheten om helse og livskvalitet, samt viktigheten av å ta vare på naturen og miljøet rundt oss. FNF Telemark arbeider også for å sikre arealer for et aktivt friluftsliv. Forum for Natur og Friluftsliv (FNF) i Telemark er kjent med at Aquapartner Telemark AS på vegne av Dag Rune Teigen, har oppstart av reguleringsarbeid for Opplandet hyttefelt i Hjartdal kommune.

Tuddal i Hjartdal kommune fremstår i dag som et gammeldags, tradisjonelt hytteområde. Dersom de fremlagte planene realiseres, vil områdets karakter endre seg drastisk fra å være et veletablert, rolig hytteområde, til en moderne turistdestinasjon, der man må gå langt innover i fjellet for å oppleve naturens fred og ro.

I planbeskrivelsen står området beskrevet med friluftslivskvaliteter som åpent landskapsrom med myr som viktig økosystem og mulighet til å bevare grønne drag mellom tomtene. Området beskrives med gode tur- og oppholdssteder. Det står og at målet er å i størst mulig grad unngå utbygging på myr. FNF Telemark mener at naturtyper, artsmangfold, landskapsøkologiske trekk samt totaliteten av naturverdier vil bli skadelidende i stor grad ved utbygging i den skala planen legger til grunn. FNF Telemark viser til utbyggingen av Felehovet og Reinsvatn sør-hyttefelt, i Nissedal. Områdene har mange likhetstrekk. Naturverdiene skulle tas hensyn til ved utbyggingen i Nissedal. Realiteten er at området er totalt ødelagt for mange viktige natur og rekreasjonsverdier.

Samarbeidsnettverk mellom natur- og friluftslivsorganisasjoner
telemark@fnf-nett.no | Postboks 3089, 3707 Skien | 99 15 58 29
organisasjonsnummer 914 039 061 | www.fnf-nett.no/telemark

I 2022 la regjeringen frem «Rettleiar om planlegging av fritidsbustader». I veilederen står det blant annet at det er viktig å unngå nye fritidsboliger og tilhørende infrastruktur på myr, ikke bygge ut nye områder (Heller fortette på eksisterende hytteområder), verne om truede og sårbare fuglearter, unngå å bygge i gammel skog med mer. Bygging av hytter og tilhørende påvirkninger står for 25 prosent av ødeleggelsen av norsk natur hvert år. I 2022 ble det bygd 18 nye hytter hver eneste dag, til sammen 6690 hytter.

I 2020 var det registrert 2409 fritidsboliger i Hjartdal kommune. I 2022 var antallet 2488. Antall hytter har økt med 20 % de siste ti årene. Hjartdal kommune har tidligere fått kritikk for hytteutbygging, og spesielt VA-prosjektet. I planene har kommunen satt av 1,36 % av arealet i kommunen til utbygging av fritidsboliger, som er hele 10 035,29 dekar. Deler av området for Opplandet hyttefelt er tenkt omregulert fra LNFR område. Vi setter derfor spørsmålstegn ved hvorfor kommunen ønsker å tilrettelegge for ytterligere hyttebygging ved å regulere for flere hytter i det veletablerte hytteområdet, som i dag innbyr til et rolig friluftsliv på lag med naturen. Planen går ut på fortetting av eksisterende hyttefelt med utviding. Hvordan det skal gjennomføres og samtidig ivareta åpent landskapsrom med myr som viktig økosystem og mulighet til å bevare grønne drag mellom tomtene, er vi kritiske til.

Natur og dyreliv

Samlet sett er kartleggingsstatus av naturtyper og LNFR områder for Hjartdal kommune ufullstendig kartlagt. Kommunedelplan for naturmangfold er flott at er i oppstartsfasen, og vil vise viktig naturmangfold og dyrearter i dette området. Derfor mener vi det vil være en dårlig beslutning å vedta utbyggingsplaner i dette området før kartleggingen er fullført. Kommunen har ikke fullført kartlegging og verdsetting av friluftsområder i tråd med veileder M98. Området preges av åpent myrlendt, delvis skogkledd terreng. Det er ikke tilstrekkelig at planen skal ta hensyn til naturtypen myr, eller at planen har mål om å unngå bygging på myr i størst mulig grad. Området har lavartene Gubbeskjegg og Sprikeskjegg som er nær truet, et rikt dyre- og fugleliv.

Databasen artsobservasjoner.no viser at dette er et svært artsrikt område. Variasjonen av arter, særlig med flere spettearter, skogsfugl og lavskrike, tyder på at dette er et område med verdifull eldre skog med et større antall døde trær. Rødlistede fuglearter i området eller i nærheten av området er Tårnseiler (nær truet), Gjøk (nær truet), Tretåspett (nær truet), Granmeis (sårbar), Stær (nær truet), Grønnfink (sårbar) og Båndkorsnebb (sårbar). Det må gjennomføres en grundig konsekvensutredning av området før planene kan gå videre. I tillegg til naturkartlegginger, må det lages en oversikt over sammenhengende grønne områder og strukturer, vilttrekk og villmarkspregede områder. Spesielt fuglearter (storfugl og hubro).

Vann og vassdrag

Planområdet er skogkledd med flere mindre eller halvstore myrer, samt tjern i sammenheng med myr. Vann og vassdrag må kartlegges og kommunen må vurdere hvordan videre utbygging i området vil føre til forurensning, brukerkonflikter og konsekvenser for natur og dyreliv. Stortinget har bedt regjeringen om å legge frem et forslag om forbud mot nedbygging av myr til utbyggingsformål i løpet av 2023. Disse målene må legge føringer for hvilke reguleringsplaner og områder kommunen skal gå videre med. Opplandet hyttefelt er et 'vått' område, og det er vanskelig (umulig) å bygge her uten å grave opp myr eller vesentlig forstyrre våtmarksområder. Vann og våtmarker er meget viktige fordrøyningsmagasiner for å bremse avrenning til hovedvassdrag ifb. perioder/hendelser med intens nedbør. På den måten er de et kostnadsfritt tillegg til flomtiltak i hoveddalførene.

Natur og klimakrise

FNs klimapanel (IPCC) og det internasjonale naturpanelet (Ipbes) har slått fast at vi står i en todelt naturkrise og en klimakrise, som begge påvirker hverandre. Vi kan ikke løse klimakrisen uten å løse naturkrisen. Hvordan vi forvalter arealene våre har stor betydning for både mennesker, dyr, natur og klima. På naturtoppmøte i Montreal, Canada, i desember 2022 ble det bestemt av verdens topp-politikere at vi sammen skal verne 30 prosent av verdens land- og hav innen 2030. Øvrig natur skal forvaltes på en bærekraftig måte. Hvordan ser Hjartdal kommune på sitt ansvar for å følge opp den globale naturavtalen i Norge? Kommuneplanens arealdel for Hjartdal kommune ble vedtatt i 2019, og samfunnsdelen i 2017.

En kommuneplan skal rulleres og vurderes på ny hvert 4. år. Dersom en kommuneplan videreføres uten at det er gjort en ny vurdering, kan Statsforvalteren fremme innsigelse til gamle arealplaner. Vi kan ikke se at kommuneplanens arealdel i Hjartdal kommune har fått ny vurdering siden den ble vedtatt i 2019? Om en kommune har god eller dårlig kontroll på hvordan arealene brukes kan blant annet vurderes ut fra når kommunestyret sist laget eller reviderte sin arealplan. Planarbeidet i en kommune med gammel arealplan preges oftere av gammel kunnskap, gamle, private reguleringsplaner og flere dispensasjoner fra utdaterte planer.

Til slutt, med kommunalt selvstyre følger også mye ansvar. Er virkelig mer hytteutbygging veien å gå for en mer bærekraftig og klimavennlig fremtid? Juridisk sett står kommunen helt fritt til å oppheve eller endre vedtatte reguleringsplaner så lenge byggesøknaden ikke er vedtatt: Plan og bygningsloven § 12-14 Endring og oppheving av reguleringsplan: Kommunestyret kan delegere myndigheten til å treffe vedtak om å oppheve plan som i det vesentlige er i strid med overordnet plan. Vi anbefaler Hjartdal kommune å tilbakeføre området LNFR- områder (Landbruks-, natur- og friluftsmål), ivareta skog og grønnsstruktur med viktige biotoper, og muligheter for et rolig og stille friluftsliv i idylliske omgivelser.

Forum for natur og friluftsliv Telemark, på vegne av våre tilsluttede organisasjoner,

Vennlig hilsen

Forum for natur og friluftsliv Telemark

Eirik Knive
Koordinator
FNF Telemark